

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE NOVO BRDO ZA GODINU 2023

Priština, Maj 2024

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje Revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Potvrдно pismo/Tabela o komentarima BO-a u vezi sa izveštajem revizije

Dodatak II: Objašnjenja u vezi različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja revizije

1 Mišljenje Revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Novo Brdo za godinu koja je završena 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Revidirali smo godišnje finansijske izveštaje opštine Novo Brdo (ONB), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i drugi izveštaji², za godinu koja se završila 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, osim uticaja pitanje/a opisanim u paragrafu o Osnovu za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Novo Brdo, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

B1 Opština je pogrešno klasifikovala troškove u različitim ekonomskim kategorijama u iznosu od 129,449€.

Opširnije, vidi potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Mi smo revidirali dali su prateći procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proizilaze od primenjivog zakonodavstva vezano za revidirani subjekat u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Opštine Novo Brdo bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa definisanim kriterijumima revizije koji proizilaze iz

zakonodavstva koje se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 Opština nije izvršila overu 20% imovine u skladu sa Zakonom o porezu na imovinu br. 06/L-005.
- A2 Subvencionisanje NVO bez javnog poziva.
- A3 Angažovanje savetnika odlukom predsednika opštine bez poštovanja zakonskih procedura.
- B2 Ne pripremanje izveštaja o popisu pre pripreme GFI, kao i ne funkcionalizacija sistema e-imovine

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od Subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje...

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Novo Brdo.

Odgovornosti Menadžmenta o usklađenosti

Menadžment Opštine Novo Brdo je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa Opštine Novo Brdo u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno

značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja..

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Novo Brdo sa svim primenljivim politikama Opštine Severna Mitrovica, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa subjekta revizije.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i MSVIR, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izrađujemo i vršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenjujemo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izrađujemo i vršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Uveravamo se da razumemo unutrašnju kontrolu relevantne za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnje kontrole Opštine Novo Brdo.
- Ocenjujemo prikladnost korišćenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršenih od strane menadžmenta.
- Ocenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se uverili da finansijski izveštaji realno i tačno prikazuju transakcije i osnovne događaje.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na internet stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije identifikovali smo slabosti gde su potrebna poboljšanja u finansijskom upravljanju i kontroli. Posebno smo identifikovali slabosti u oblasti upravljanja imovinom, prihodima, potraživanjima, subvencijama i kod roba i usluga. Ova pitanja su predstavljena u obliku sledećih nalaza i preporuka za razmatranje.

Preporuke predstavljene u nastavku imaju za cilj unapređenje interne kontrole u vezi sa finansijskim upravljanjem i kontrolom, poštujući ovlašćenja koja se odnose na upravljanje sredstvima u javnom sektoru. Nas plan je da pregledamo i pratimo ove preporuke tokom procesa revizije sledeće godine. Nas izveštaj je rezultirao sa šest (6) preporuka, od kojih su tri (3) ponovljene i tri (3) nove preporuke za poboljšanje ovih aspekata finansijskog upravljanja i kontrole.

U Izveštaju revizije za Opštinu Novo Brdo za 2021. godinu, prikazano je da je utvrđeno ne registrovanje imovine, zemljišta i drugih objekata u računovodstvenom registru i ne obelodanjivanje u GFI. Opština je 2022. godine preduzela mere i uspela da uknjiži u računovodstvene registre imovinu u vrednosti od 55.268.904€ koja se odnosi na zemljište, zdravstvene i obrazovne objekte, administrativne zgrade i druge objekte. Dok je u 2023. godini uspela da registruje imovinu-zemljište u računovodstvenim registrima u iznosu od 146.745.669€.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, vidi Poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje B1 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz

Prema članu 18, tačka 3 Finansijskog pravila MF 01/2013 –o potrošnji javnog novca, rashodi treba da imaju adekvatne kodove, određene Administrativnim uputstvom o kontnom planu. Kontni plan Trezora definiše relevantne kodove i kategorije rashoda koje BO treba primeniti.

Od deset (10) testiranih uzoraka za robu i usluge u vrednosti od 135,893.77€ , u dva slučaja izdatak za nabavku službenih automobila u iznosu od 29,144€ je plaćen iz kategorije roba I usluge, sa ekonomskog koda 13460 - Ostale ugovorene usluge, a trebao je biti plaćen iz kategorije kapitalne investicije.

Odlukom predsednika opštine tokom 2022. godine angažovano je 12 savetnika za zdravstvena, socijalna pitanja, javne službe, razvoj poljoprivrede, omladinu, kulture i sporta i dr. U toku 2023. godine isplaćeno je iz kategorije roba i usluga u iznosu od 38.930€, a ne iz kategorije plata i naknada.

Opština je isplatila NVO u iznosu od 61,375€ za usluge vatrogasaca iz ekonomske kategorije subvencija i transfera. NVO je angažovala 32 vatrogasca sa ciljem pružanja usluga za opštinu. Uplate za takve usluge mora da izvrši opština preko drugih ugovornih usluga i da se plaća iz kategorije roba i usluga.

Glavni razlog ovog problema stoji u nedostatku adekvatne unutrašnje kontrole koja ima za cilj da utvrdi problem i ukaže menadžmentu na potrebu za otklanjanje nepravilnosti.

Uticaj

Uplate izvršene iz neadekvatne kategorije negativno utiču na klasifikaciju troškova u finansijskim izveštajima opštine i kao takve pružaju netačne informacije korisnicima GFI-a.

Preporuka B1

Predsednik treba da osigura da se preduzmu sve potrebne radnje kako bi se rashodi planirali u odgovarajućim izdvajanjima budžeta ili da se sredstva preraspodele i da se plaćanje i evidentiranje troškova vrši u skladu sa adekvatnim ekonomskim kodovima definisanim računovodstvenim planom.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje A1 - Neverifikacija imovine u cilju naplate prihoda od poreza na imovinu

Nalaz	Prema članu 15.2 Zakona br. 06/L-005 o porezu na nepokretnosti, inspekcijske aktivnosti se sprovode svake godine u najmanje 20% svih objekata na teritoriji opštine. Opština je u 2023. godini izdala/fakturisala račune iz Protax sistema za porez na imovinu za 2.211 objekata, od kojih 75 bili novogradnje. Opština je uspela da pregleda (verifikuje) samo 22 objekta ili oko 1%. Opština nije preduzela sve mere ili alternativne radnje za verifikaciju 20% nepokretne imovine/objekata.
Uticaj	Neizvršavanje inspekcije nekretnina/objekata može rezultirati nepotpunim informacijama o trenutnom stanju imovine, potencijalno nižim prihodima prikupljenim u korist opštine, a može rezultirati i neadekvatnim poreskim opterećenjem.
Preporuka A1	Predsednik treba da obezbedi postizanje verifikacije 20% nepokretne imovine tako da se eventualne promene imovine integrišu u bazu podataka da odražavaju ispravnu obavezu.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

Pitanje A2 - Subvencionisanje bez javnog poziva

Nalaz	Prema članu 12.1 Uredbe MF-br.04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja nevladinih organizacija (NVO), svaka finansijska podrška za NVO bi trebalo da bude objavljena javnim pozivom koji treba da bude objavljen na sajtu davaoca finansijske podrške. Na osnovu odluke Skupštine opštine od 01.02.2023. godine, predsednik opštine je potpisao Memorandum o razumevanju sa nevladinom organizacijom u iznosu od 60,276€ na period od 6 meseci, od 1. marta do 30. avgusta 2023. godine za realizaciju projekta „Zaštita od požara“ sa ciljem zaštite života i materijalnih dobara ljudi od požara, elementarnih nepogoda i drugih nepogoda. Za sprovođenje ovog sporazuma iz člana 1. NVO nudi 32 člana udruženja u ulozi vatrogasaca koji će raditi u službi opštine, odnosno u Upravi zaštite – spasilačka jedinica – vatrogasci. Naknada za svakog angažovanog člana iznosila je 303€ mesečno.

Razlog nastanka ovog problema jesu neadekvatne kontrole, kao i neprimena gore pomenute uredbe.

Uticaj Subvencionisanje NVO bez objavljivanja javnog poziva može dovesti do neracionalnog korišćenja budžeta, odsustva transparentnosti, kao i mogućnosti da sredstva budu dodeljena neodgovornim korisnicima.

Preporuka A2 Predsednik treba da preduzme sve neophodne mere kako bi se u budućnosti prilikom dodela subvencija u potpunosti ispoštovale sve odredbe iz uredbe na snazi, posebno one koja se odnosi na objavljivanje javnog poziva.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

Pitanje A3 - Angažovanje savetnika odlukom predsednika opštine bez poštovanja zakonskih procedura

Nalaz Administrativno uputstvo (MALS) br. 01/2018 o određivanju pomoćnog osoblja u opštinama, u članu 4 stoji da: "U cilju pružanja tehničke administrativne pomoći, predsednik opštine može imenovati četiri (4) službenika za podršku u njegovoj kancelariji - Šef kabineta, zvaničnik za odnose sa javnošću, Administrativni službenik i Logistiku (šofer)". U članu 7 navodi se takođe: " U cilju davanja saveta i obavljanja dužnosti sa odgovornošću, predsednik glavnog grada može da imenuje do pet (5) savetnika".

Pregledom dokumentacije utvrđeno je da je u opštini Novo Brdo odlukom predsednika opštine imenovano 12 odbornika. Ovi savetnici su zaduženi za davanje saveta iz oblasti zdravstva, privrede, prava, poljoprivrede, kulture, omladine i sporta, manjinskih zajednica, javnih službi. Savetnici su angažovani na određeno vreme do isteka mandata predsednika.

To se dogodilo kao rezultat zaobilaženja zakonskih procedura u slučaju angažovanja savetnika u opštini.

Uticaj Ukoliko se imenovanje i plaćanje savetnika nastavi bez poštovanja zakonskog osnova, postoji rizik od nezakonitog i nenamenskog trošenja sredstava.

Preporuka A3 Predsednik mora preispitati donete odluke za savetnike i obezbediti poštovanje zakonskih i podzakonskih akata koji su na snazi tako da takve utvrđene nepravilnosti ne bi ponavljale u budućnosti.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

Pitanje B2 – Ne pripremanje izveštaja o popisu pre pripreme GFI, kao i ne funkcionalizacija sistema e-imovine

Nalaz Prema uredbi br. 02/2013 – O upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, članovi 18 i 19 i stav 4.6 i 4.7 određuje da komisija za popis nefinansijske imovine priprema izveštaj za sprovođenje popisa kao i izradu opšteg izveštaja na osnovu pojedinačnih izveštaja Komisije za popis nefinansijske imovine u odgovarajuće vreme pre pripreme godišnjih finansijskih izveštaja. Kao i član 6.3, utvrđuje da se ne kapitalna imovina i zalihe moraju registrovati u sistemu „e-imovina“.

Komisija za popis imovine osnovana je odlukom predsednika opštine 27.12.023. godine, ali komisija nije pripremila izveštaj o stanju popisa pre izrade GFI. Isto tako, opština nije registrovala nekapitalnu imovinu i zalihe u sistemu e-imovina.

Neizvršenje popisa imovine i nefunkcionisanje sistema e-imovine nastalo je zbog neadekvatnog funkcionisanja opštinskih unutrašnjih kontrola u oblasti imovine.

Uticaj Nepotpuno izvršavanje popisa pre pripreme finansijskih izveštaja, kao i nefunkcionisanje sistema e-imovine povećava mogućnost grešaka u vođenju registra nefinansijske imovine.

Preporuka B2 Predsednik treba da pojača kontrole u upravljanju nefinansijskom imovinom kako bi osigurao da se ne-kapitalna imovina registruje u sistemu e-imovine. Takođe je potrebno obezbediti poređenje stanja nefinansijske imovine prema izveštaju o inventarizaciji sa stanjem registara imovine i odraziti eventualne promene u GFI.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Potraživanja

BO je u GFI za 2023 godinu prikazala potraživanja u iznosu od 833,935.37€. One se odnose na porez na imovinu 723,014.52€, za davanje imovine u korišćenje 42,921€ i takse na poslovanje 68,000€. Rast potraživanja se može videti kontinuirano tokom godina. Na kraju 2022. godine prikazana je vrednost od 643,318,03€.

Pitanje B3 - Nepravilno upravljanje računima potraživanja

Nalaz

U skladu sa Zakonom br. 06/L-005 o porezu na imovinu, član 27. Ako poreski obveznik ili dužnik nije u potpunosti platio porez i kaznu, ako je izrečena, ili zaostale poreske obaveze, u skladu sa utvrđenim rokovima, opština donosi poslednje pisano obaveštenje u roku od deset (10) radnih dana od isteka poslednjeg dana za plaćanje duga, kojom zahteva plaćanje ukupnog iznosa zaostalih dugovanja najkasnije deset (10) kalendarskih dana od isteka dana kada se pretpostavlja da je dužnik mogao primiti poslednje obaveštenje.

U godišnjem finansijskom izveštaju za 2023 godinu, opština je prikazala ukupna potraživanja (RP) u iznosu od 833,935.37€. U odnosu na prethodnu godinu, ukupan iznos duga u 2023. godini za porez na imovinu je povećan za 23% i iznosio je 723,014.52€, davanje imovine u zakup povećano za 9%, dok je taksa na poslovanje koja je usvojena Skupštinskom odlukom opštine u 2023. godini iznosila 68,000€. Testiranjem smo utvrdili da opština nije preduzela konkretne radnje za naplatu potraživanja u skladu sa zakonom o porezu na imovinu. Treba naglasiti da se ova dugovanja uvećavaju godinama.

Ovo se desilo jer Opština nije preduzela konkretne zakonske ili upozoravajuće korake da podstakne poreske obveznike da izmire svoje dugove. Istovremeno, ova situacija ukazuje i na pravilno nefunkcionisanje relevantnih jedinica za neophodno upravljanje prihodima i potraživanjima.

Uticaj

Neprimenjivanje mehanizama koji su propisani zakonom utiče na stalno povećanje ovih potraživanja, što rezultira manjim iznosom sredstava za ostvarivanje ciljeva, i ohrabruje ostale dužnike da ne izmire svoje obaveze.

Preporuka B3

Predsednik treba da preduzme potrebne zakonske mere za naplatu dugova od poreza na imovinu, i da pojača unutrašnje kontrole kako bi se izbegavalo njihovo stalno povećanje.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju smo prikazali sažete informacije o izvorima budžetskih sredstava, potrošnji sredstava i prihodima prikupljenim po ekonomskim kategorijama. Ovo je istaknuto u sledećim tabelama

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Izvori fondova	3,329,628	4,288,521	4,061,733	3,200,636	2,901,588
Grant Vlade – Budžet	3,029,342	3,510,722	3,445,606	2,622,015	2,529,864
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	32,132	7,013
Prenete iz prethodne godine	0	289,542	266,477	174,401	64,139
Sopstveni prihodi	300,286	300,286	195,189	200,990	199,723
Unutrašnje donacije	0	23,572	0	18,922	75,515
Spoljne donacije	0	164,399	154,460	152,175	25,335

Završni budžet je veći od početnog budžeta za 958,893.43€. Razlog povećanja je povećanje Granta Vlade za 481,380.32€ i prenosa sopstvenih prihoda iz prethodne godine 289,541.78€, Grant i unutrašnja donacija (31) 23,572.44€, donacija EU(49) 142,495.92€, Japanska vlada(59) 18,889€, Švajcarska vlada(61) 3,013.97€. Kod kategorije kapitalnih investicija 239,969.51€, subvencija 130,380.13€, robe 101,361.18€, komunalnih usluga 4,267.39€ i plata i dnevnica 482,915.22€..

BO je u 2023. godini potrošila 95% završnog budžeta ili 4,061,732.84€, sa povećanjem od 4% u odnosu na 2022. godinu. Objašnjenja za trenutni položaj su detaljnije predstavljena u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

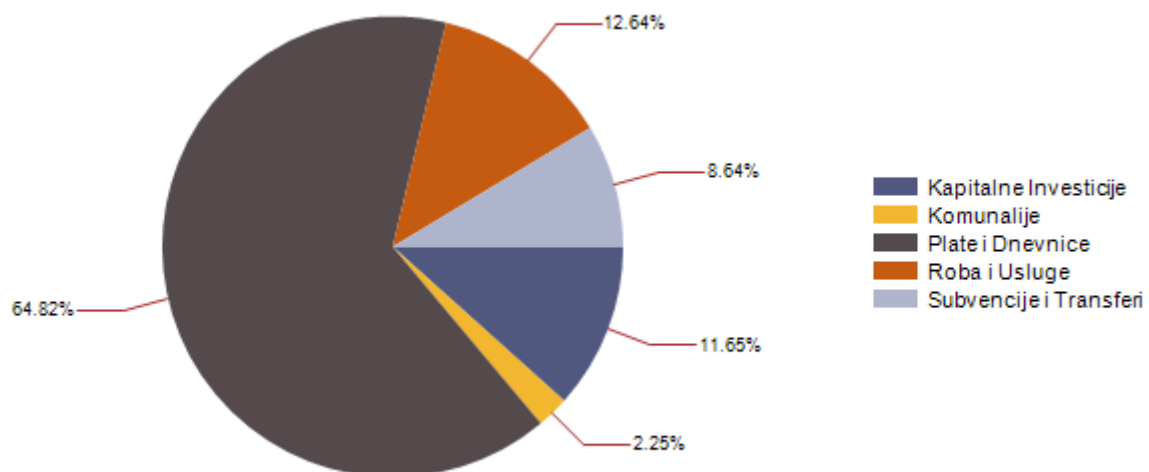
Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	3,329,628	4,288,521	4,061,733	3,200,636	2,901,588
Plate i Dnevnice	2,150,000	2,632,915	2,632,915	2,156,353	2,070,269
Roba i Usluge	415,781	517,142	513,484	336,952	308,801
Komunalije	90,000	94,267	91,508	83,636	69,585

Subvencije i Transferi	260,000	390,380	350,801	260,894	52,840
Kapitalne Investicije	413,847	653,817	473,025	362,802	400,093

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama data su u nastavku:

- Završni budžet za Plate i Dnevnice je 2,632,915.13€, potrošeno je za ovu kategoriju 100% od ukupnog budžeta;
- Završni budžet za Robe i Usluge u odnosu na početni budžet povećan je za 101,361€, ovo povećanje je nastalo kao rezultat sopstvenih prihoda prenetih iz prethodne godine 83,364€, budžet od donacije 17,996€, dok su rashodi za ovu kategoriju bili 513,483€ ose 99%. 355,442€ utrošeno je iz Granta Vlade, 140,179€ iz sopstvenih prihoda, 17,862€ iz donacije EU-a;
- Završni budžet za Subvencije i Transfere iznosio je 390,380€, u odnosu na početni budžet povećan je za 130,380€, ovo povećanje je nastalo kao rezultat sopstvenih prihoda prenetih iz prethodne godine 130,380€, dok su rashodi za ovu kategoriju 350,801€ ili 90%, iz Granta Vlade utrošeno je 139,000€, sopstvenih prihoda 81,801€, i prihoda prenesenih iz prethodne godine 130,000€. U odnosu na 2022. godinu troškovi subvencije smanjeni su za 10%;
- Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet uvećan je za 239,970€, u odnosu na prethodnu 2022. godinu uvećan je za 68,853€ ili 12%. U 2023 godini utrošeno je 72% budžeta ili 473,025, sto je vise za 10% nego u prethodnoj 2022. godini,. Iz Granta Vlade za kapitalne projekte utrošeno je 82% budžeta, iz sopstvenih prihoda 32%, prihoda prenetih iz prethodne godine 68%, i spoljašnjih donacija 93%..

Grafikon 1. Troškovi prema ekonomskim kategorijama za 2023 godinu

Prikupljeni prihodi od strane Opštine Novo Brdo u 2023. godinu bili u iznosu od 430,478€, sto je vise za 15% nego u prethodnoj 2022. Godini. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola i administrativnih taksi. Opština je osim ovih prihoda dobila indirektno prihode koji se prikupljaju od centralnih nivoa a iznosili su 63,205€ (saobraćajnih kazni 12,250€ i prihodi preko suda 50,955€)..

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Prijeti	2022 Prijeti	2021 Prijeti
Ukupno prihodi	300,286	300,286	430,478	364,088	344,312
Poreski prihodi	169,412	169,412	153,462	133,271	84,448
Neporeski prihodi	130,874	130,874	277,016	230,817	259,864

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj revizije za GFI 2022. godine rezultirao je sa četiri (4) preporuke. BO je pripremila Akcioni Plan koji pokazuje način sprovođenja datih preporuka. Do kraja naše revizije za 2023. godinu nije sprovela nijednu preporuku, kao što je prikazano na grafikonu 2 ispod. Za detaljniji opis preporuka i kako su one tretirane pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2022 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Roba i usluge i komunalije	Predsednik treba da obezbedi da su poštovani svi postupci i koraci javnih nabavki u angažovanju pojedinačnih ugovarača za posebne usluge, osiguravajući da je angažovano osoblje u stanju da ispune tražene dužnosti..	Opština nije preduzela mere za adresiranje ove preporuke.	Sprovedena
2.	Roba i usluge i komunalije	Predsednik treba osigurati da se preduzmu sve potrebne radnje kako bi se rashodi planirali u odgovarajućim odelima budžeta ili da se sredstva preraspodele i da se plaćanje i evidentiranje troškova vrši u skladu sa adekvatnim ekonomskim kodovima definisanim računovodstvenim planom.	Opština nije preduzela mere za adresiranje ove preporuke.	Nije počela primena
3.	Imovine	Predsednik treba analizirati razloge zbog kojih radnje definisane odlukom	Opština nije preduzela mere	Nije počela primena

		nisu sprovedene i zahtevati odgovornost od imenovanih odgovornih lica da se proces popisa izvrši na vreme, u cilju tačnog i realnog predstavljanja u GFI. Takođe da registruje ne kapitalne imovine i zalihe u sistemu e-imovina.	za adresiranje ove preporuke.	
4.	Potraživanja	Predsednik treba da obezbedi primenu zakona i uredbi o naplati dugova po osnovu poreza na imovinu, i da pojača unutrašnje kontrole kako bi se izbegavalo njihovo stalno povećanje.	Opština nije preduzela nikakve radnje za naplatu računa potraživanja od poreza na imovinu.	Nije počela primena

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

POTVRDNO PISMO

O saglasnosti sa nalazima Generalnog Revizora na Izveštaju revizije za 2023 godinu kao i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije:

Poštovani,

Preko ovog pisma, potvrđujem da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Finansijskih Izveštaja Opštine Novo Brdo, za godinu završno sa 31 decembrom 2023 (u daljem tekstu "Izveštaj");
- slažem se / ne slažem se / delimično se slažem sa nalazima i preporukama i nemam neki komentar u vezi sa sadržajem izveštaja (ovu tačku prilagođava entitet); i da ću
- u roku od 30 dana od prijema Završnog izveštaja, dostaviti akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove i osoblje koje je odgovorno za njihovo sprovođenje.

g. Saša Milošević

Gradonačelnik Opštine,

Datum: 14.05.2024. Novo Brdo

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

Agron Fetiu, Pomoćnik Generalnog Revizora

Blerim Kabashi, Direktor revizije

Nebojša Ristić, Vođa tima

Stana Dancetović, Član tima

Ejup Simnica, Član tima

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶, rezultirajući zaključkom o usklađenosti..

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju, ili ne, pogrešno prikazivanja(e) materijalna(e) ili proširene(a), ili takve(a) mogućih(a), pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom...

Izmena mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost.

Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Kvalifikovana,
- Protivna, ili
- Poricanje mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i/ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i/ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i/ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada se pogrešno prikazivanje i/ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i/ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i/ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i/ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Poricanje mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru.
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju.
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima.
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke.
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke.
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija.
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta.
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.